

Segédeszközök használata a gyakorlatban

Készítette:

Szabó Tünde

Dakos Zsófia

Járás gyógyászati segédeszközeinek meghatározása

A járás gyógyászati segédeszközén értjük azon testhez nem hozzáerősített eszközöket, melyre a páciens rá van utalva ahhoz, hogy állni, vagy járni tudjon. (*Verstappen*)

Segédeszközzel szemben állítható követelmény

- Optimális funkció
- Minimális kényelmetlenség
- Biztonságos használat
- Tartósság
- Egyszerű kezelhetőség
- Anyagi elérhetőség
- Esztétikai kritérium

Gyógytornász feladatai

- **Javaslat a segédeszközre**
- **Beteget előkészíteni a segédeszköz használatra**
- **Segédeszköz méretének beállítása**
- **Helyes segédeszköz használat betanítása**
- **Hibás használat korrigálása**

Segédeszköz kiválasztásánál fontos szempontok

- Járástávolság /rövid távú, alkalmankénti, hosszú távú/
- Terhelés mértéke /tehermentesített, testsúlyterheléses/
- Talaj és a padló tulajdonságai, jellemzői
- Lakáson belüli használat /küszöb, ajtó nyitása/
- Lakáson kívüli használat /emelkedő, lépcső, közlekedési eszközön való használat/
- Felhasználó kora
- Időleges, vagy állandó

Járás gyógyászati segédeszköz típusai

- **Botok**
- **Többlábú botok**
- **Mankók**
- **Keretek**
- **Rollátorok**

Botok

Funkciója

- Előrehaladó mozgás alátámasztása
- Alsó végtagokra eső terhelés csökkentése / 25%-os tehermentesítésre képes/
- Szenzoros visszacsatolás
- Stabilitás növelése

Javallat

- Lecsökkent kondíció
- Egyensúlyzavar
- Ízületi bántalmak
- Fájdalom



Botok

Használat feltételei

- Megfelelő izomerő
- Kielégítő koordináció

Botok

Helyes beállítás

- 20-30 fokos könyök flexio
- A bot legmagasabb pontja a trochanter major magasságában
- A bot vége 15 cm-re laterálisan az V. lábujj alapvonalától
- Az érintett oldallal ellentétes karban /kivétel:egyik kar hiánya, ill. ha a kar használhatatlan/



Helytelen beállítás



Botok

Lépcsőzés felfele



Botok

Lépcsőzés lefele



Tripod, quadripod

Funkció

- Stabilizálás

Javallat

- Egyensúlyzavarban szenvedő betegeknek

Hátránya

- Járást lassabbá teszi
- Nehéz a láb beállítása
- Széles nyomtávot igényel



Mankók

Funkció

- **Tehermentesítés**
 - Részterhelés (testsúly 25%-áig)
 - Teljes tehermentesítés (bilaterális használat-100%)
- **Test oldalirányú kimozdulásának csökkentése**
- **Előrehaladó mozgás támogatása**
- **Szenzoros visszacsatolás**



Mankók

Javallat

- Általános gyengeség
- Csonttörés
- Fájdalom
- Gerinc strukturális elváltozása
- Egyensúlyozás és mozgáskoordináció romlása
- Ízületi panaszok
- Alsó végtag postamputáció
- Paraplégia
- Paresis és spasticitás

Mankók

Használat feltételei

- Megfelelő izomerő
- Megfelelő mobilitás
- Megfelelő koordináció
- Megfelelő kondíció /50%-al több energia, mint normál járásnál/

Mankók

Helyes beállítás



Helytelen beállítás



Mankóval történő járás kategóriái

Terhelés alapján

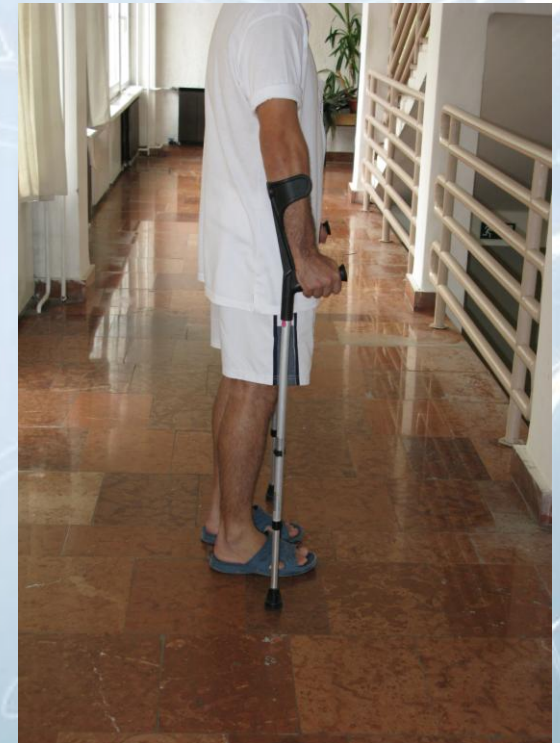
- Tehermentesített
- Részterheléses
- Testsúlyterheléses

Lépésminta szerint

- Háromütemű
- Négyütemű
- Kétütemű

Mankók

Háromütemű járás



Mankók

Négyütemű járás



Mankók

Kétütemű járás



Mankók

Lépcsőzés felfele



Mankók

Lépcsőzés lefele



Hónaljmankó

Funkció

- A test alátámasztása
- Stabilitás biztosítása

Javallat

- Ugyanaz, mint a könyökmankónál

Hátránya

- A felhasználó hajlamos állás, járás során a segédeszközre támaszkodni → izommunkát nem segíti
- N.radialis kompressziója → neuropathia, az axilla kompressziója → vascularis tünetek



Járókeret

Funkciója

- Nagyobb stabilitást és támasztás /mint a bot, vagy mankó/
- Állás, járás segítésére /botot nem tudja használni/
- Önálló felkelés kivitelezésében segít



Járókeret

Javallat

- Egy- illetve kétoldali bántalmak esetén
- Egyensúlyzavarok esetén
- Amputációt követően
- Hosszabb betegágy után

Járókeret

Hátrányok

- Lassú, természetellenes járást hoz létre
- Irányváltás, kanyarodás nehézkes
- Szűk, egyenetlen talajon nehezen használható
- Púpos ,görnyedt tartást stimulál



Járókeret

Fajtái

- **Fix /tartania kell magát a betegnek, míg előre halad/**
- **Lépegető /felváltva mozgatja a keret jobb és bal oldalát, kevésbé stabil/**
- **Guruló - rollátor / nem kell felemelni, folyamatos járást biztosít/**

Rollátor

- Helyváltoztatást segíti
- Nem kell megemelni
- Lépésminta könnyebben megőrizhető



Felhasznált irodalom

- **Hilde Sabine Reichel, Regina Groza-Nolte: Fiziooterápia (2001)**
- **Huszár Ilona, Kulmann Lajos, Tringer László: A rehabilitáció gyakorlata (2006)**
- **Katona Ferenc, Siegler János: Orvosi rehabilitáció (2007)**
- **Katona Ferenc, Siegler János: A rehabilitáció gyakorlat (2004)**

Köszönöm a figyelmet!

